

Fundargerð 74. fundar

stjórnar Samtaka orkusveitarfélaga

Árið 2024, föstudaginn 16. ágúst kl. 08:30 kom stjórn Samtaka orkusveitarfélaga saman til fundar og fór hann fram í gegnum fjarfundarbúnað.

Fundinn sátu: Ása Valdís Árnadóttir, Árni Eiríksson, Guðný Birna Guðmundsdóttir, Jónína Brynjólfsdóttir, Knútur Emil Jónasson, Einar Kristján Jónsson og Grétar Ingi Erlendsson.

Að auki sátu fundinn Gréta Mar Jósepsdóttir þjónustufulltrúi og Jóhannes Ágúst Jóhannesson sem ritaði fundargerð.

Fundargerðin var færð í tölvu.

Þetta var tekið fyrir:

1. Orkumál - staða og stefna - 2202003SO

Formaður kynnti stöðuna í orkumálum. Ekkert liggur enn þá fyrir varðandi skattlagningu orkumannvirkja. Áform eru um að innviðaráðuneytið setji á fót starfshóp sem vinna á í málinu, semja frumvarp og útfærslur. Samtökin leggja mikla áherslu á að unnið verði náð með Sambandi íslenskra sveitarfélaga og Samtökum orkusveitarfélaga.

2. Virkjunarleyfi - 2202003SO

Orkustofnun hefur veitt Landsvirkjun virkjunarleyfi til vindorkuframleiðslu í Búrfellslundi.

Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga vilja að gefnu tilefni minna á bókun samtakanna í fundargerð dagsett 17. febrúar 2023 þar sem stjórn bókaði:

„Ríkisstjórn Íslands setti í stjórnarsáttmála sinn aðgerðir um orkuskipti og útfösun jarðefnaeldsneytis, þar sem grunnur er lagður að fullum orkuskiptum og að þeim verði náð eigi síðar en árið 2040. Því er mikilvægt að ríkið meti stöðu á framleiðslu á raforku á Íslandi, áætli þörf til frekari framleiðslu og ákveði með hvaða móti og hvar skuli afla þeirrar orku út frá ýmsum þáttum svo sem umhverfislegum, samfélagslegum og efnahagslegum með Rammaáætlun eða öðru sambærilegu ferli. Endurskoða þarf hverjar heimildir sveitarfélaga eigi að vera til gjaldtöku og eða álagningar gjalda og meta hvort leitast eigi við aðrar heimildir svo sem til skattaafsláttar eða samfélagssjóða eða annað sem hefur efnahagsleg áhrif fyrir sveitarfélög, ágóða landeigenda, bætur til fasteignaeigenda í grennd vegna virðisminnkunar, tryggingar vegna umhverfisaskaða á framkvæmdar- og rekstartíma og vegna niðurrifs að rekstartíma liðnum og fleira. Arður af nýtingu náttúruauðlinda til raforkuframleiðslu þarf að skiptast með sanngjörnum hætti milli þeirra sem eru hagaðilar við orkuvinnslu. Tryggja þarf með lögum að nærumhverfið þar sem

orkan á uppsprettu sína, njóti efnahagslegs ávinnings sem mun styrkja byggð þar sem orkan verður til um allt land. Það er sanngirnismál að orkuvinnslan skili sambærilegum tekjum í nærsamfélagið eins og öll önnur atvinnustarfsemi gerir. Einnig þarf að breyta raforkulögum til að tryggja að dreifikostnaður raforku sé sá sami í dreifbýli og þéttbýli. Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga hvetur öll sveitarfélög á landsbyggðinni sem hafa orkumannvirki í nærumhverfi sínu, eða eru með hugsanleg virkjanaáform í farvatninu til þess að staldra við í skipulagsmálum virkjana á meðan sanngjörn skipting auðlindarinnar verður fest í lög“.

Þann 23. febrúar sl. kom stjórn saman og fékk kynningu frá formanni starfshóp um skattlagningu orkuvinnslu og var í kjölfarið bókað eftirfarandi: „Stjórn þakkar Hilmarí Gunnlaugssyni formanni starfshóps um skattlagningu orkuvinnslu fyrir góða kynningu. Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga tekur jákvætt í þróun mála og fagnar því að fram séu komnar tillögur um breytingar á skattlagningu orkuvinnslu og vonar að með því sé kominn skriður í málið. Áður hafa verið skipaðir tveir aðrir starfshópar um þetta mál en hvorugur þeirra komst að niðurstöðu. Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga vill lýsa mikilli ánægju yfir þeirri vinnu sem unnin hefur verið og list nokkuð vel á framkomnar tillögur. Stjórnin er þó ekki sannfærð um ágæti þeirrar tillögu að blanda Jöfnunarsjóði inn í vinnuna en þar sem enn er þó nokkrum spurningum ósvarað í tengslum við tillögurnar þá lítur stjórnin svo á að þetta sé verkefni í vinnslu og tími muni gefast til nánara samtals. Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga hlakkar til að sjá tillögur um endanlegar útfærslur“.

Stjórn Samtaka orkusveitarfélaga vill minna á að allir hagaðilar eru sammála um að nærsamfélag orkuvinnslu á ekki og getur ekki fórnað sinni náttúru og auðlindum án þess að njóta sanngjarns ávinnings af orkuframleiðslunni. Stjórn samtaka orkusveitarfélaga hvetur því ríkisstjórn til þess að flýta vinnunni þannig að bæði stefnu og skattamál allra orkuvinnslu verði skýr sem allra fyrst.

3. Aðalfundur 2024 - undirbúningur - 2403003SO

Rætt um skipulag aðalfundar sem verður haldinn 9 október kl: 13:00 - 14:00

4. Orkufundur 2024 - undirbúningur - 2403002SO

Rætt um skipulag orkufundar sem verður haldinn 9 október kl: 14:30 - 15:30. Ýmsar hugmyndir komu fram um efni orkufundar. Áfram verður unnið að útfæra þær hugmyndir og þær teknar fyrir á næsta stjórnarfundum.

Fundi var slitið kl. 10:00